

ŠTEDNJA STRUJE ISPLATI SE

Bosnisch - Kroatisch

Hlađenje i zamrzavanje

- Optimalna temperatura kod hladnjaka iznosi +4 °C do +6 °C, a kod zamrzivača do -18 °C. Što je niža temperatura u hladnjaku ili zamrzivaču, to je veća potrošnja struje.
- Ventilacijske otvore držite uvijek slobodne.
- Redovito otapajte uređaje: Pojačano stvaranje leda znak je za prenisku temperaturu hlađenja ili da vrata više ne brtve – povećava se značajno potrošnja struje.
- Topla jela ostavite prvo da se ohlade i tek onda ih stavite u hladnjak.
- Po mogućnosti nemojte hladnjak i zamrzivač postavljati pored šporeta.

4-člano domaćinstvo može godišnje uštedjeti otprilike 28–70 eura!

Pranje suđa

- Smanjite temperaturu: Perite suđe na nižim temperaturama, zagrijavanje vode troši najviše energije.
- Napunite mašinu: mašinu za pranje suđa uključite tek kada je u potpunosti napunjena.
- Pretpranje nije potrebno: Sve što može stati i što je perivo u mašini za pranje suđa trebalo bi se zaista i prati u mašini. Kod ručnog pranja suđa u sudoperu potroši se puno više vode, a time i energije.
- U potpunosti isključite mašinu: mnoge mašine za pranje suđa troše energiju u standby-modusu.

Smanjenjem temperature pranja sa 70 na 50 stepeni može se uštedjeti otprilike 30 % struje!

Pranje rublja

- Smanjite temperaturu: Jednim pranjem na 30 °C i danas uobičajenim deterdžentima ukloni se do 99 % bakterija i uštedi se do otprilike 50 % energije za razliku od pranja na višim temperaturama. Osim toga je to blaža njega za rublje.
- Koristite kratki program pranja: Pretpranje potrebno je samo u izuzetnim slučajevima, npr. ako se radna odjeća jako prlja.
- Napunite mašinu: Bubaň dobro napunite i ostavite gore slobodnog mjesta za širinu jednog dlana, rublje neka ne bude zbijeno. Mašina ne bi trebala biti prenatrpana jer to nepovoljno utiče na učinak pranja.

Kod 4-članog domaćinstva i 4 pranja sedmično može se smanjenjem temperature postići godišnja ušteda od otprilike 27 eura!

Priprema tople vode strujom je skupa

Priprema tople vode strujom je jednostavna – ali i skupa. Troškovi za 4-člano domaćinstvo mogu godišnje iznositi do 500 eura i više.

Električna priprema tople vode ima smisla samo na mjestu gdje se rijetko uzima topla voda i do kojeg bi se topla voda morala dovesti cijevima iz veće udaljenosti.

Sušenje rublja

- Sušite rublje na zraku: To je u svakom slučaju jeftinije.
- Ako već koristite mašinu za sušenje rublja, onda koristite kondenzacijsku sušilicu s toplinskom pumpom jer ne otpušta paru u prostoriju.
- Rublje prethodno centrifugirajte u mašini za pranje rublja na maksimalnom broju obrtaja: Što manje vlažnosti preostane u rublju, to bolju uštedu možete postići prilikom sušenja u sušilici.
- Pridržavajte se preporučene količine punjenja.
- Očistite filter od vlaknastih pahuljica nakon svakog sušenja.

Kuhanje & pečenje

Kuhanje

- Uvijek koristite poklopac.
- Birajte grijaću ploču štednjaka koja odgovara veličini posuđa.
- Isključite šporet prije nego što se jelo skuha – iskoristite preostalu toplinu za dovršavanje kuhanja.
- Kuhala za vodu i jaja omogućuju veću uštedu nego da kuhate vodu u loncu na šporetu.
- Za duže vrijeme kuhanja preporučuje se da koristite ekspresni lonac.
- Za male porcije najučinkovitija je mikrovalna peč.

Pečenje

Koristite funkciju s vrućim zrakom: Za razliku od funkcije s grijanjem odozgo, kod vrućeg zraka potrebna je za 20°C manja temperatura za pečenje. Možete u pećnicu istovremeno umetnuti više limova za pečenje.

- Prethodno zagrijavajte pećnicu samo ako je to prijeko potrebno.
- Isključite pećnicu ranije – iskoristite preostalu toplinu za dovršavanje pečenja.
- Koristite pirolizu samo svakih par mjeseci.

Pravilnim kuhanjem i pečenjem – 4-člano domaćinstvo može godišnje uštedjeti otprilike 59 eura!

Mali kućni aparati: TV, računalo & ostalo

Sve više je malih električnih aparata, pa određuju potrošnju struje: televizor, DVD-player, igraća konzola, stereo-uređaj i računalo samo su neki od primjera za ono što obično imamo u našim domaćinstvima. Svi ti aparati uključujući njihovu potrošnju dok su u standby-modusu čine gotovo jednu četvrtinu naše potrebe za strujom, a tendencija je rastuća.

- Ugasite standby-modus: Odvojite od električne mreže uređaje koje ne koristite, osim ako prijeti opasnost da ćete izgubiti neke pohranjene podatke. Za odvajanje od mreže prikladne su utikačke letvice s prekidačem, posebni prekidači, vremenske utičnice s tzv. tajmerima itd.
- Računalo troši energiju i u modusu štednje energije, pa je bolje da ga u potpunosti isključite. To važi i za ekran, jer ako ga ugastite, ne treba Vam čuvar ekrana.
- Punjače nakon punjenja uvijek izvadite iz utičnice.

Izbjegavajte standby-modus – 4-člano domaćinstvo može tako godišnje uštedjeti otprilike 67 eura!

Rasvjeta

- Ugasiti svjetlo još uvijek je najpovoljniji način štednje, čak i kod štednih žarulja.
- Zamijenite žarulje štednim žaruljama ili LED-žaruljama. Niskonaponske halogene lampe zamijenite halogenim lampama s infracrvenim premazom (IRC).

Štednim žaruljama ili LED-lampama možete značajno smanjiti potrošnju struje kod rasvjete.

Klima uređaji

Klima uređaji troše veoma puno struje. To opterećuje okoliš i kućni budžet. Prosječni klima uređaj potroši toliko struje u samo mjesec dana koliko primjerice nekakvi učinkoviti kombinirani hladnjak sa zamrzivačem potroši u godinu dana. Umjesto klimatizacije bolje je poduzeti nekakve građevinske mjere ili pobrinuti se o dovoljnoj zaštiti od sunca odgovarajućim sjenilima koja štite od pregrijavanja.

- Za vrijeme velikih vrućina, obavezno držite prozore tokom dana zatvorene. Provjetravajte tek u hladnijim noćnim satima.
- S vanjske strane montirana zaštita od sunca učinkovitija je od sistema koji su postavljeni s unutrašnje strane: Vanjske žaluzine odbijaju gotovo svu vrućinu.

Nazovite nas, rado ćemo Vas posavjetovati!

DIE UMWELTBERATUNG (01) 803 32 32

service@umweltberatung.at www.umweltberatung.at

Impressum: Jänner 2018, Herausgeber: Die Wiener Volkshochschulen GmbH, Lustkandlgasse 50, 1090 Wien. Für den Inhalt verantwortlich: Herbert Schwaiger, Geschäftsführer. Redaktion: Team BWE, DIE UMWELTBERATUNG. Layout: Monika Kupka, DIE UMWELTBERATUNG ist eine Einrichtung der VHS Wien, basisfinanziert von der Wiener Umweltschutzabteilung – MA 22.

Projektpartner

